

Ζιγκ ζαγκ στη μοναξιά

Αγρια, σύγχρονη, φιλοσοφική και υπαρξιακή, η «**Εύα**» της **Ερσης Σωτηροπούλου** απεικονίζει τη ζωή μιας γυναίκας, ενός κλέφτη, αηλιά και το κρυμμένο πρόσωπο της Αθήνας

ΚΡΙΤΙΚΗ
ΕΛΕΝΗ ΓΚΙΚΑ

elgika@pegasus.gr

Μοναξιά, η ζωή πίσω από το παραβάν και μονίμως αναζητώντας «το ηφαίστειο κάτω από το παγόβουνο», η Ερση Σωτηροπούλου, μια από τις σπουδαιότερες συγγραφείς της εποχής μας, επιχειρεί και επιτυγχάνει να κοιτάξει την εποχή πέρα από τα φαινόμενα, τον χρόνο, έξω από τα πολύχρωμα λαμπιόνια, τη γυναίκα πίσω από τους ρόλους και τα προσωπεία, το ζευγάρι πέρα από τα συμβατικά χαμόγελα, την ανθρωπινή μοναξιά ως αναπόδραστο της ύπαρξης. Στην ολοκαίνουργια (αλλά ταυτοχρόνως και τόσο παλιά, με αυτό το αρχαιτυπικό όνομα) «Εύα».

Ρεβεγιόν

Όλα αρχίζουν μέσα στη λάμψη της γιορτής, ρεβεγιόν, σ' ένα μπαρ όπου όλοι είναι ο ρόλος. Η ηρωίδα της επιλέγει για να επιστρέψει στο σπίτι της μια άλλη διαδρομή, μετά από ένα αλλόκοτο βράδυ. Επιχειρεί να διασχίσει μια Αθήνα που κρατάμε κρυφή, με κλέφτες, σκουπίδια, μπορντέλα. Εκεί, θα συναντήσει έναν κλέφτη, τον Εντι, και μέσα από τη δική του διαδρομή θα κάνει ως μελλοθάνατη και τη δική της και πάλι. Από το απώτερο παρελθόν,

«**ΕΥΑ**» της **Ερσης Σωτηροπούλου**. Εκδ. «**Πατάκη**», σελ. **216**. € **14.50**.

όταν ήλπιζε κάπως, και το πρώτο ταξίδι:

«Αυτό ήταν το ταξίδι του μέλιτος. Είχε πάει στη Βενετία με δυο αναφορές στο μυαλό της. Το βιβλίο του Μακ Γιούαν 'Ξένοι στη Βενετία' και το 'Μετά τα μεσάνυχτα', μια ταινία με την Τζούλι Κρίστι και τον Ντόναλντ Σάδερλαντ. Ειδικά την ταινία, γιατί οι ερωτικές σκηνές ήταν τόσο δυνατές, τις θυμόταν τόσο έντονα που καμιά φορά νόμιζε ότι τις είχε ζήσει η ίδια: μια πόλη βυθισμένη στην ομίχλη, η γεύση μιας απειλής που πλησιάζει κι αυτοί οι δυο, ο Σάδερλαντ με την Τζούλι Κρίστι, γυμνοί στο δωμάτιο του ξενοδοχείου τους να κάνουν έρωτα σαν να ήταν η μοναδική σανίδα σωτηρίας. Εξω να βρέχει ασταμάτητα, ο κλοιός της απειλής να σφίγγει και τα σώματα να αγκαλιάζονται, να κωρίζουν στο βελούδινο φως, να σμίγουν πάλι. Τελικά δεν έβρεξε ούτε μία φορά, είχε καύσωνα, ή μόχα ανέβαινε από τα κανάλια. Και κάθε βράδυ στο πνιγηρό τους

δωμάτιο, ο Νίκος με το σώβρακο μετρούσε τις λιρέτες για να βεβαιωθεί ότι θα φτάσουν μέχρι το τέλος του ταξιδιού».

Μέχρι τον χθεσινό τους καβγά, που την ταπεινή του αιτία μαθαίνουμε μόλις στην τελευταία σελίδα.

Στο μεταξύ, εκείνη και γύρω οι άλλοι. Στο σπίτι, στη δουλειά, στον δρόμο όπου επίσης ένας κλέφτης της κλέβει την τσάντα, του την ξαναπαίρνει. Ο πατέρας του γηροκομείο. Οι άνθρωποι σαν υπνοβάτες στον δρόμο και τώρα σε μια νύχτα γιορτής αποκαλυπτική, πίσω από το παραβάν της ήδη γνωστής πόλης, σαν ακτίδα φωτός, αλήθειες που ήταν εκεί αλλά δεν μπόρεσε να συνειδητοποιήσει ποτέ της:

«Ημουν ήρεμος και μέσα μου κάτι караδοκούσε. Κάτι караδοκούσε. Μια σπίθα, μια υπόσχεση. Αδειάζοντας το δεύτερο Κοσμοπόλιταν, η Αμπυ και το πορτοφόλι του κοντού είχαν συνδυαστεί στο μυαλό μου».

«Τίποτα δεν ήταν εντάξει. Το ήξερα. Κι όχι μόνο αυτός ο τελευταίος χρόνος. Τα πράγματα είχαν σαπίσει εδώ και καιρό. Το ήξερα από την αρχή κι έδινα παρατάσεις στον εαυτό μου».

Ενας ξένος διάλογος και εκείνη που, τελικά, είναι οι άλλοι:

«**PAMON**: Θα μας πεις επιτέλους γιατί έγινες κλέφτης;

ENTI: Γιατί αυτή η επιθυμία;

και τη μοίρα

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

■ **Η Ερση Σωτηροπούλου** γεννήθηκε στην Πάτρα και ζει στην Αθήνα. Σπούδασε φιλοσοφία και πολιτιστική ανθρωπολογία στη Φλωρεντία και εργάστηκε ως μορφωτική σύμβουλος στην ελληνική πρεσβεία στη Ρώμη. Έχει γράψει ποιήματα, νουβέλες και μυθιστορήματα. Το βιβλίο της «Ζιγκ ζαγκ στις νεραντζιές» τιμήθηκε με το Κρατικό Βραβείο Μυθιστορήματος 2000 και με το βραβείο Μυθιστορήματος του περιοδικού «Διαβάζω».

■ **Εγγραψε:** «Μήλο + Θάνατος +...+...», «Διακοπές χωρίς πτώμα», «Εορταστικό τριήμερο στα Γιάννενα», «Η Φάρσα», «Μεξικό», «Χοιροκάμπηλος», «Ο βασιλιάς του Φλίπερ», «Ζιγκ Ζαγκ στις νεραντζιές», «Ο ζεστός κύκλος», «Δαμάζοντας το κτήνος», «Αχτίδα στο σκοτάδι», «Εύα».

ΣΤΟ ΝΕΟ ΤΗΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ η Ερση Σωτηροπούλου, με ειρωνεία και αυτοσαρκασμό, με μαύρο χιούμορ και κρυφό σπαραγμό, κοιτάζει κατάματα τη γυναικεία μοίρα.

Γιατί η ζωή πίσω από το παραβάν; Μήπως δεν θεωρώ τον εαυτό μου ικανό να απολαύσει και πρέπει να ζω μέσα από τις επιθυμίες των άλλων κλέβοντάς τους; ...»

Διότι και η δική της ζωή, μια ζωή πίσω από το παραβάν, σαν τον Εντι:

«ΕΝΤΙ: Δεν καταλαβαίνεις, το παραβάν είχε συμβολική σημασία. Γιατί εκείνη τη στιγμή κατάλαβα ότι είχα περάσει όλη τη ζωή μου πίσω από ένα παραβάν. Κρυφοκοιτάζοντας τι κάνουν οι άλλοι, καραδοκώντας την κατάλληλη ευκαιρία. Γιατί έγινα κλέφτης; ρώτησα τον εαυτό μου. Γιατί; Γιατί; Ουμμήθηκα

την εποχή που ήμουν παπαδάκι, την πρώτη φορά που έκλειψα το παγκάρι. Οι γλυκές ψαλμωδίες στο βάθος. Αυτή η έξαψη, η συγκίνηση. Και θα σας πω και κάτι άλλο, οι πρώτες κλοπές, οι πρώτες απόπειρες να σουφρώσω κάτι, ψιλοπράγματα δηλαδή, συμπίπτουν στην περίπτωση μου με τα πρώτα ερωτικά σκιρτήματα. Πώς το εξηγείτε αυτό; Γιατί πρέπει να υπάρχει κάποια εξήγηση...»

Η Ερση Σωτηροπούλου στην καλύτερή της συγγραφική στιγμή, όπου με ειρωνεία και αυτοσαρκασμό, με μαύρο χιούμορ και κρυφό σπαραγμό, κοιτάζει κατάματα τη γυναι-

κεία μοίρα. Την ανθρώπινη μοίρα, του άλλου, του διαφορετικού, του μοναχικού και του κρυμμένου προσώπου της πόλης. Ξεκινώντας από το προσωπείο της γιορτής, φτάνει ως τον πάτο, για την ελάχιστη έσιω εκείνη αχτίδα. Βαδίζοντας ζιγκ ζαγκ όπως γνωρίζει καλά. Υπονοώντας τα πιο πολλά, και κλείνοντας το μάτι σε ό,τι σκοτεινιάζει αυτόματα πριν να το καλοδούμε.

Ενα άγριο, σύγχρονο, φιλοσοφικό και υπαρξιακό μυθιστόρημα που είναι και η ζωή μιας γυναίκας, ενός κλέφτη, τα δυο πρόσωπα αυτής της πόλης. Οι δυο όψεις του παραβάν. Ζωή, ούτως ή άλλως, κλεμμένη.